

Samvirkets Årsmøde 27. august 2022

Referat

København, den 23. september 2022

www.samvirket.net

Formand – Birgit Lund
Strandpromenaden 69,4
2100 København Ø

Sommer: Ved Skrænten 1
3210 Vejby

40 30 57 41
lund@persona-as.dk

Der deltog 34 medlemmer, der repræsenterede 22 lag/foreninger i Årsmødet.

Forretningsudvalg (FU) består af: Birgit Lund, Claus Jørgensen, Jens Aaris Thisted og Mike Rulis. Frits Thaulow trak sig fra FU i september 2021 af helbredsmæssige årsager.

Birgit Lund (BLU) formand for forretningsudvalget bød velkommen, og årsmødet blev indledt med en kort erfaringsudveksling om kystsikringsanlæggenes tilstand, da Caroline Bald (projektleder for Nordkystens Fremtid) var forsinket.

Hyllingebjerg-Liseleje (Jens Borelli-Kjær): 12 bølgebrydere (BB), mangler sand i tomboloer.

Gilleleje Strandbakker (Claus Jørgensen): ingen BB, ingen skader, rimelig strand.

Ålsgårde (Jacob Fischer): mangler sand, anlæg tålte stormen 'Malik'.

Klitgården, Vejby (Birgit Lund): 3 BB fra 2017 ingen væsentlige skader, men kraftig læsideerosion på Heatherhill.

1. Miljøkonsekvensvurdering og fravigelsessag vedr. projektet Nordkystens Fremtid

Caroline Bald – projektleder for Nordkystens Fremtid siden november 2020 – har en baggrund fra bl.a. Miljøstyrelsen og Miljøministeriets departement, og redegjorde for, at projekter som Nordkystens Fremtid skal underkastes en vurdering af, hvorledes det påvirker NATURA 2000 områder.

Her gælder Habitatbekendtgørelsen og Kysthabitatbekendtgørelsen.

En eventuel påvirkning skal undersøges for væsentlighed, konsekvenser og en fravigelsessag (evt.)

I projektet Nordkystens Fremtid er det NATURA 2000 (nr. 195) Gilleleje Flak og Tragten, som ville blive tilført sand som en konsekvens af det oprindelige kysttekniske projekt.

Dette ville påvirke den del af området som karakteriseres som stenrev (dvs. min. 10 % stentæthed på havbunden). Se slide nr. 5 i CB's præsentation.

Som udgangspunkt kan et kystsikringsprojekt ikke godkendes, hvis det påvirker et NATURA 2000 områdes 'integritet'.

Dog kan fravigelse herfra ske hvis:

a. *Bydende nødvendige hensyn til væsentlige samfundsinteresser*

b. *Alternativer*

c. Kompenserende foranstaltninger

d. Orientering/godkendelse af Europa-Kommissionen

Ad a. Nordkystens Fremtid lever op til denne betingelse.

Ad c. Kunne være etablering af stenrev i nærømråde, men kommunerne har taget afstand fra pga. økonomien – ville koste mere end projektet Nordkystens Fremtid.

d. Kunne være at Naturstyrelse/Miljøministeriet vælger at anbefale en fravigelsessag for Nordkystens Fremtid. Forhandlinger foregår i miljøstyrelsen med støtte fra departementet på den ene side og projektledelse fra de 3 kommuner, projektets rådgivere og Kystdirektoratet.

Projektet består af nedenstående **faser**:

1. 2020 Kystteknisk projekt
2. 2020 Myndighedsprojekt
3. 2021 Cost-effectiveness analyse
4. Efterforskning af råstoffer (sand og ral)
5. Miljøkonsekvensvurdering
6. Natura 2000 konsekvensvurdering
7. Vedtægter for strandfodringslag
8. Interessentinddragelse

Vi er pt i fase 5 og 6.

Fase 7 er arbejdet med at fastlægge hvorledes **suppleringsfodringer** (ca. hvert 5. år) skal organiseres. Det arbejde er i sin vorden. Det står klart at kommunerne ønsker ikke at påtage sig bygherrerollen for suppleringsfodringer.

Fase 8 vil være borgerhøringer mv.

Med de ovennævnte usikkerheder tør projektledelsen ikke præsentere tidsplaner.

John Funch nævnte muligheder for at anvende andre metoder end sandfodring.

CB: dette er ikke på tale pt.

Janet Larsen spurgte om vandstandsstigninger er indregnet? CB's svar: ja.

Janet Larsen spurgte om projektet havde indflydelse på ansøgninger om nye/ændrede hårde anlæg? CB's svar: nej

M.h.t. råstofindvinding ønskede projektledelsen af søge tilladelse i 'sidste øjeblik', således at en 10-årig godkendelse kunde indeholde tilladelse til initialfodring og **2** suppleringsfodringer. Ral kan hentes syd for Samsø.

Forsamlingen takkede CB for at hun tog sig tid til at præsentere projektets status for

SAMVIRKET med et fremragende indlæg

2. Nordkysten - udfordringer og løsningsmodeller

Professor Troels Aagaard (TA), Geovidenskab og Naturforvaltning, Københavns Universitet præsenterede havets dynamik på Nordkysten – se vedlagte præsentation.

TA fremhæver de særlige forhold på Nordkysten, herunder at den er udsat for signifikant kronisk (naturlig) langtidserosion, og at hård kystbeskyttelse og havnebyggeri har forstærket den naturlige erosionstendens.

TA's plancher viser sedimenttransporten fra vest mod øst.

Uden kystbeskyttelse flyttes materiale fra skrænter, strand og kystnær havbund. Skræntbeskyttelse betyder, at kun strand og kystnær havbund leverer materiale. Høfder og bølgebrydere 'forsinker' transporten; men forhindrer den ikke.

Konklusion: Kronisk erosion skyldes underskud på sedimentbudgettet (p. 10), og derfor bør genopretning ske ved sediment tilførsel.

TA peger på at det transporterede materiale (delvis) lagres på Lappegrunden (nordvest for Kronborg) og Disken (syd for Kronborg), og at disse områder derfor burde indgå i overvejelserne om indvindingssteder!

En drøftelse om havnemoler og havnesand havde flere bidragydere (bl.a. Jens Kirkegaard). Havnemoler fungerer som store høfder med tydelige konsekvenser af læsideerosion. I dag flyttes havnesand (Gilleleje og Hornbæk) med store omkostninger for havnene.

TA peger på at genopbygning af strand sker ved roligt vejr, hvor revler mere eller mindre flyttes ind på lavt vand/strand. Ved hårdt vejr flyttes det fra vest mod øst.

TA refererede til BARREEF projektet (kendt af SAMVIRKETS medlemmer). Biodiversitetsformålet er kendt og dokumenteret, mens evnen til kystbeskyttelse ikke er dokumenteret. Placering af disse rev på dybt vand vil sandsynligvis reducere en evt. kystsikringsvirkning. De udpegede områder til første forsøg ligger ikke på Nordkysten.

John Funch foreslog stenrev på 2 meter vand. Jens Aaris Thisted var uenig i forslaget, da der er for lidt til passage med lystfartøjer. Kræver typisk også farvandsafmærkning.

Forespurgt direkte var TA ikke enig i påstanden om, at sandtilførsel via Nordkystens Fremtid ville have ødelæggende konsekvenser i NATURA 2000 mht. område 195.

Peter Schrøder spurgte om konsekvenser af det tidligere stenfiskeri på Nordkysten. TA turde ikke udtale sig om dette, når man ikke kender til positionerne for stenfiskeriet.

TA blev takket for et nyttigt og relevant indlæg.

3. Årsmødet

3.1 Valg dirigent og referent

Jens Borelli-Kjær (JBK) blev valgt som dirigent og Jens Aaris Thisted (JAT) blev valgt som referent. Dirigenten konstaterede, at dagsordenen var i overensstemmelse med Samvirkets bestemmelser, og at årsmødet var lovligt indkaldt og beslutningsdygtigt, idet 3 ugers fristen var overholdt ved udsendelsen på mail den 30. juni 2022.

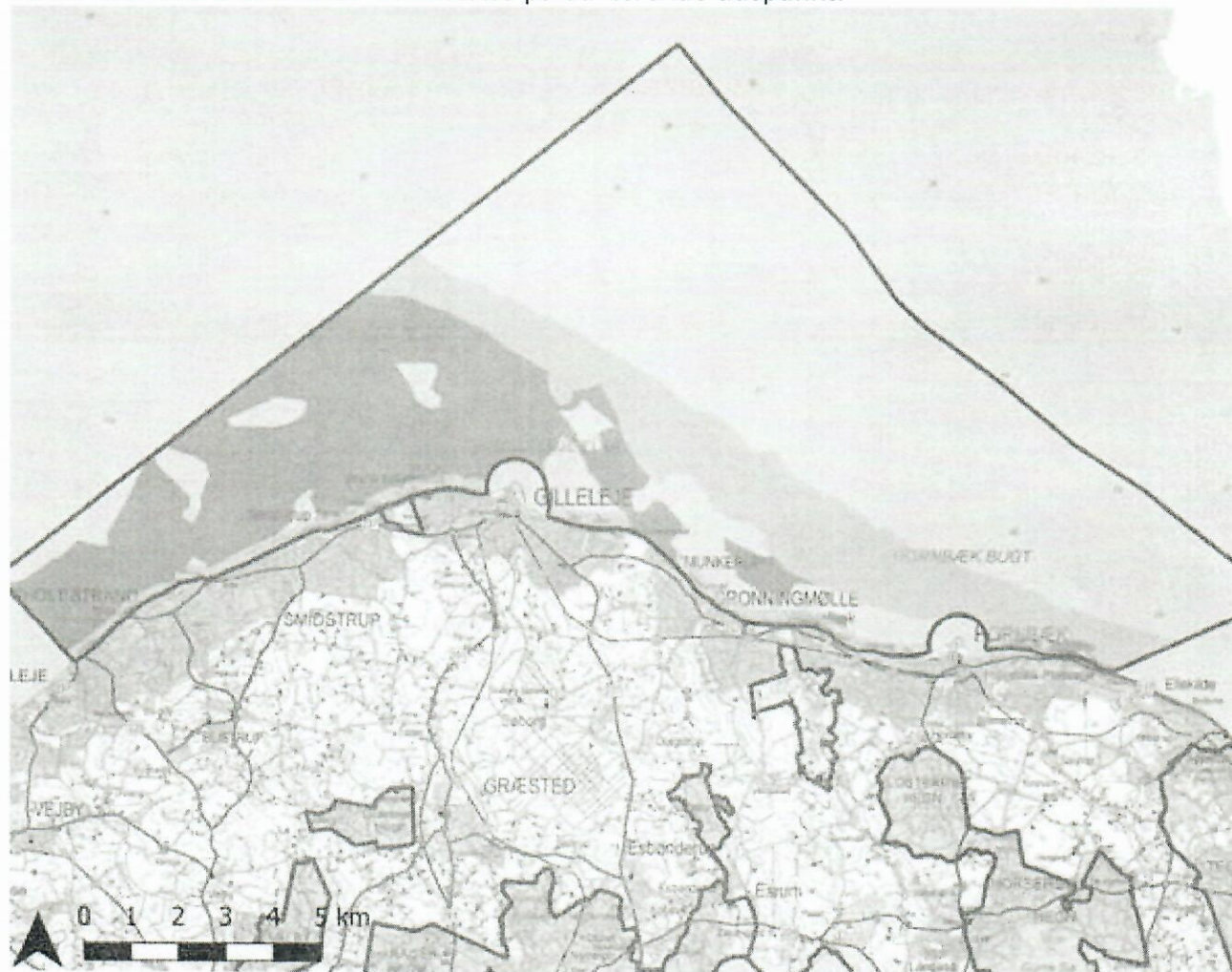
3.2 Forretningsudvalgets beretning

Birgit Lund indledte med at takke Metro-Schrøder fonden for endnu en donation til SAMVIRKETS arbejde. I en forening med små medlemsbidrag giver det mulighed for at få professionel assistance, hvor der måtte være et behov.

Som nævnt sidste år søgte vi COWI's assistance til at få dybere indsigt i miljøproblemstillingerne. Samtidig drøftede vi de miljømæssige konsekvenser af udelukkende at fodre med ral på 3 særlige strækninger.

Det viste sig, at vi fik den bedste indsigt i problemerne vedr. miljøtilladelse/fravigelsessagen ved aktindsigt hos de relevante myndigheder, og COWI fulgte i øvrigt ikke den konkrete sag i detaljer.

Vedr. ralfodring COWI meldte tilbage, at der for Nordkysten ikke findes specifikke undersøgelser af de miljømæssige konsekvenser. Det vil kræve tidskrævende og omkostningstunge vurderinger (feltundersøgelser mv) i det specifikke område, for at kunne konkludere noget konkret, som COWI ikke ville anbefale at iværksætte på daværende tidspunkt.



BARREEF projektet, som blev præsenteret på Årsmødet i 2021, har nu short listet 5 områder til det påtænkte forsøg - ingen i Nordsjælland. BARREEF projektet formål er at undersøge, om stenrev kan bidrage til kystbeskyttelse og samtidig fremme marin biodiversitet og forekomster af fisk.

Birgit Lund viste de 3 sidste udgaver af (tids)planen for Nordkystens Fremtid. Seneste udgave indeholder ikke en datering af de kommende faser – som også redegjort for af CB tidligere.

Kommunerne bag Nordkystens Fremtid har ansøgt om og fået bindende tilsagn om afløftning af moms, såfremt kystbeskyttelsen udføres som en *myndighedsopgave*.

Samvirket blev i november 2021 bedt om at kommenterer kommunernes oplæg om organisering af bygherrerollen. Vi afholdt et medlemsmødet herom i Østerbrohallen den 25. november 2021, hvor der var tilslutning til Forretningsudvalgets opfattelse af, at bygherrerolle skulle forblive i en tværkommunal samarbejdsstruktur, således at strandfodringen ville være en myndighedsopgave for såvel initialfodringen som for vedligeholdelsesfodringerne.

Ved den efterfølgende udvalgsbehandling fastholdt kommunerne deres beslutning om at kommunerne kun bliver bygherre for initialfodringen, mens vedligeholdelsesfodringerne skal forestås af 4 nyetablerede strandfodringslag og et overordnet strandfodringslag (se planche 14).

Momsafløftning ved vedligeholdelsesfodringerne bliver i så fald ikke mulig.

De 3 kommuner har i november 2021 endvidere behandlet 3 delemner vedr. Nordkystens Fremtid: Det er besluttet:

- *ikke* at afskære klagemulighed i Nordkystens Fremtid,
- at puljemidler fordeles mellem kommunerne efter omkostningerne til initialfodringen
- at proces for fremsendelse af ansøgning om kystbeskyttelse, da kommunerne er både ansøger og myndig.

Der er foreløbig bevilget puljemidler for 2020 og 2021 på 41,3 mio. kr.

I 2022 og 2023 har statens afsat 150 mio. kr. hvor Nordkystens Fremtid (i konkurrence med andre) kan søge. Formelt skal midlerne bringes i anvendelse inde 5 år efter bevilling.

Ankestyrelsen har truffet afgørelse om, hvorvidt en kommune må bidrage til finansiering af kystbeskyttelsesforanstaltninger – efter spørgsmål fra politiker i Helsingør Kommune. Svaret er, at dette skal vurderes efter kystbeskyttelsesloven og ikke efter kommunalfuldmagtsreglerne.

Kommunerne *kan* vælge at foretage fuld finansiering af kystbeskyttelsesforanstaltninger – men også delvis eller ingen finansiering.

Økonomi.

Kystgrundejere i 1. række bliver bidragspligtige, men der udestår nogle præciseringer af dette begreb, f.eks. hvor der er en vej.

Ved initialfodringen differentieres på 8 delstrækninger (1 i Halsnæs, 6 i Gribskov, 1 i Helsingør), og ved vedligeholdelsesfodringerne anvendes 4 delstrækninger, nemlig 1 i Halsnæs, 2 i Gribskov (øst / vest for Gilleleje) og 1 i Helsingør. Dette svarer til den foreslået struktur af strandfodringslagene.

u

Baseret på seneste skøn giver det følgende omkostninger for henholdsvis initialfodring og den årlige andel af suppleringsfodring for en 25m grund. De pt. kendte puljemidler er fratrukket (se de præcise beregningsforudsætninger på planche 17 og 18.

Kystgrundejernes omkostninger:

Estimat for 25 meter bred grund efter kommunale bidrag til initialfodring i Gribskov (75%) og Helsingør (100%) og efter puljemidler i 2020 og 2021.

Fodringsstrækninger	Initialfodring + 5 års vedligehold excl. moms	Årligt vedligehold, derefter incl. moms
Halsnæs	53.456	7.831
Tisvilde	27.253	9.213
Rågeleje	15.837	9.213
Havstokken	9.593	9.213
Gilbjerg	16.393	9.213
Nakkehoved	12.505	4.737
Munkerup	7.793	4.737
Ålsgårde	-	6.331

Vedtægter for Strandfodringslag:

Arbejdet med at fastlægge vedtægter for strandfodringslag, der skal forestå suppleringsfodringer påbegyndes snart. SAMVIRKET er inviteret med til drøftelserne. Desuden er Kikhavn Dige- og Kystlag, Naturstyrelsen, Nordsjællands Vej-og Park samt kommunale kystmyndigheder inviteret.

SAMVIRKET har nedsat nedennævnte arbejdsgruppe som forberedelse til dette arbejde.

Jacob Fischer, Ålsgårde
Claus Jørgensen, Gilleleje Strandbakker
Birgit Lund, Klitgården
Jens Borelli-Kjær, Hyllingebjerg-Liseleje
Mikael Schrøder, Hald Strand

Arbejdet går bl.a. ud på at sikre nogle vedtægter i en struktur, som kan fungere – herunder sikre at vedligeholdelsesfodringerne lever op til oprindelige intentioner og at der tænkes i helhedsløsninger.

Spørgsmål:

Helge Muhle Larsen spørger til momsafløftning vedr. vedligeholdelsesfodringerne
Svar: Moms kan ikke løftes på vedligeholdelsesfodringerne, såfremt kommunerne fastholder beslutning om 4 strandfodringslag styret af strandfodringslagenes medlemmer.

John Funch spørger om priser er justeret seneste inflationstal? Svar: beregningerne bygger på de i projektet fra oktober 2020 anførte tal.

h

Herefter blev beretningen taget til efterretning.

3.3 Regnskab og fastsættelse af bidrag

Regnskabet for 2021, der udviste et overskud på kr. 52.190 blev præsenteret af Jens Aaris Thisted (kasserer). Det flotte resultat skyldes de store donationer fra Metro-Schrøder Fonden og at den påtænkte konsulentydelse fra COWI faldt bort.

De to møder i Østerbrohuset og Helsingehallerne udgør mere end halvdelen af de samlede omkostninger som eller er IT (WEB) og bank.

Regnskab blev godkendt.

Det årlige medlemsbidrag blev fastholdt til kr. 300, hvilket blev godkendt.

3.4 Valg til forretningsudvalget

Frits Thaulow havde trukket sig fra forretningsudvalget med henvisning til sit helbred. Forretningsudvalget supplerede sig med Jens Borelli-Kjær (uden stemmeret!)

På valg er:

Mike Rulis, Birgit Lund og Jens Aaris Thisted modtager alle genvalg. Alle 3 genvælges for 2 år.

Jens Borelli-Kjær stiller op til den 5. plads i forretningsudvalget, og vælges for ét år. Claus Jørgensen er ikke på valg.

3.5 Indkomne emner

John Funch (JF) har rettidigt anmodet om, at et forslag sættes til afstemning på Samvirkets årsmøde.

Essensen i forslaget er:

“NORDKYSTENS FREMTID” sættes på pause i mindst 2 år, indtil den i artiklerne omtalte KLIMA-HANDLINGSPPLAN er vedtaget, og sat i værk.”

JF's synspunkt er, at det giver mulighed for at revurdere projektet, som han mener er undervurderet. Han finder det uheldigt at det af Naturstyrelsen rejste NATURA 2000 problem først indgår så sent i processen. Der er trods alt arbejdet 8 år med projektet.

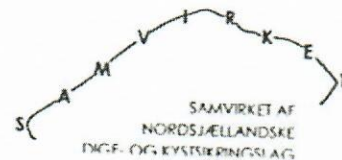
Han rejser spørgsmålet om suppleringsfodringer (ca. 41 mio. kr. per gang) og den nu kendte inflation. Han mener at kommunerne skal bidrage med noget mere og staten burde også bidrage for egne strækninger (dvs. f.eks. Hornbæk Plantage, Heatherhill, Tisvilde Hegn). Han peger på 2 artikler (udsendt sammen med indkaldelse) af Lohse og Basse, som han mener støtter hans synspunkter.

Han rejser spørgsmålet om baglandets (manglende) bidrag.

Han peger på at der er metodefrihed m.h.t. kystbeskyttelse, og at det er dristigt at lægge sig fast på sandfodring i en 50-årig periode.

Helge Muhle Larsen peger på, at det vil kun give yderligere forsinkelser.





Jens Mikel Jensen peger på, at i et sådant projekt må leve med, at der er forskellige interesser.

JF gentager at der er flere metoder til kystsikring.

Til referatet ønsker FU at tilføje, at der jfr. kommunernes administrationsgrundlag ikke gives tilladelse til metoder, der medfører alvorlig skadevirkning på naboejendom.

JF henviser også til Nordfyn, hvor SAMVIRKET tidligere har besat et sandfodringsprojekt. Iflg. John Funch er man her tilfredse med projektet.

I øvrigt nævnte John Funch, at han har bedt Rigsrevisionen om at kigge på økonomien i kystsikringsprojekter.

Mike Rulis orienterer forsamlingen om at forretningsudvalget ikke støtter forslaget om at sætte Nordkysten Fremtid på pause. Han fortsætter med at sige at forretningsudvalget, hvis forslaget får flertal, vil trække sig, så der på et ekstraordinært årsmøde kan vælges et forretningsudvalg der vil forfølge den af JF foreslåede politik.

Inden afstemning orienterer dirigenten at hvert lag/medlem har én stemme; lag med flere tilstedeværende må afstemme hvem der har 'stemmeretten'

For JF's forslag stemmer 3 medlemmer; imod JF's forslag stemmer 15+.

Forslaget er forkastet.

3.6 Eventuelt

Pierre Guichard gør opmærksom på at han lægger vægt på at SAMVIRKET fastholder synspunktet imod massiv ralfodring på delstrækninger i NATURA 2000 øst for Gilleleje. BLu forsikrer om dette.

Knud Johansen spørger til afklaring af 1. rækkes definitionen; BLu svarer at vi er opmærksomme på problemstillingen (f.eks. vej og anden infrastruktur).

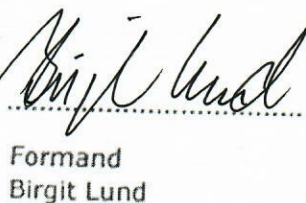
Anne Gyrithe Bonne mener, at forretningsudvalget kunne have givet JF's forslag en bedre behandling.

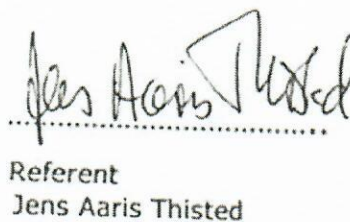
JF nævner afslutningsvis, at hans forslag fortsat lever og at han vil arbejde videre mhp. at staten skal bidrage for egne grunde.

Dirigenten takkede for god ro og orden og afsluttede dermed Årsmødet, og BLU takkede dirigenten for en god ledelse af Årsmødet.

Referatet godkendt af:


Dirigent
Jens Borelli-Kjær


Formand
Birgit Lund


Referent
Jens Aaris Thisted